

Fremsat den 14. november 2024 af Lisbeth Bech-Nielsen (SF),
Theresa Berg Andersen (SF) og Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at skabe lovhjemmel for kommunerne til at opkræve en turismeafgift

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketings-samling at fremsætte et lovforslag, der giver kommunerne mulighed for at indføre en turismeafgift på overnatninger.

Afgiften kan opkræves af alle typer overnatningssteder og pålægges pr. voksen gæst, herunder hoteller, hostels og private udlejningsplatforme som Airbnb og lign. Provenuet fra turismeafgiften skal sikre en mere bæredygtig turisme og en bedre oplevelse for lokale borgere, turister og erhvervsliv.

Provenuet fra afgiften skal øremærkes til turismenære formål såsom vedligehold og udvikling af offentlige parker,

pladser, toiletter og gader, udbygning af cykelstier, fortove og grønne gader, opfølgning på turismehandlingsplaner og bedre spredning af turister med henblik på at sikre balancen i det offentlige rum.

Lovforslaget skal sikre, at kommunerne får fuld økonomisk råderet over de opkrævede afgifter gennem tilsvarende anlægs- og servicemåltal.

Bemærkninger til forslaget

Danmark er et godt sted at holde ferie og et godt land at være turist i, bl.a. fordi vi har en god turismeinfrastruktur. Forslagsstillerne ser gerne, at denne infrastruktur udbygges med en turismeafgift med det formål at skabe en mere bæredygtig turisme.

Forslaget har til formål at give kommunerne en ny mulig finansieringskilde til at håndtere de udfordringer, som en øget turisme medfører. Turismeafgiften skal kunne opkræves efter kommunens eget skøn og kan differentieres geografisk, så der bliver taget hensyn til lokale forhold i kommunerne.

Forslaget om en turismeafgift er nyt i en dansk kontekst, men velkendt i europæisk sammenhæng. Forslaget bygger på en velafprøvet praksis fra over 200 europæiske byer, hvor lignende ordninger har vist sig at være en effektiv måde at sikre, at turister bidrager til de udgifter, som deres tilstedeværelse medfører. Særlig i byer som Berlin, Amsterdam og Barcelona har turismeafgiften været med til at finansiere vedligeholdelse og udvikling af byrum og turismeinfrastruktur.

Større danske byer som København og Aarhus har i de senere år oplevet en markant stigning i antallet af turistovernatninger. Det har betydet, at kommunerne i stigende grad har haft svært ved at følge med den nødvendige udvikling af faciliteter og vedligeholdelse (»Turismen i København By«, Wonderful Copenhagen, april 2023, og »Analyser & tal«, visitaarhus.dk). En turismeafgift vil give kommunerne mulighed for at opretholde en høj standard af faciliteter, hvilket vil komme både borgere og turister til gode.

København er uden sammenligning den by i Danmark, der er under det største pres fra turisme. Derfor er forslaget også særlig relevant for Københavns Kommune. Det schweiziske medie NZZ har netop offentliggjort en undersøgelse, der viser, at København er en af de europæiske byer med flest Airbnb-overnatninger pr. indbygger (»Airbnb-Hotspots in Europa: Datenanalyse zeigt, wo sich die Unterkünfte häufen«, nzz.ch, den 3. oktober 2024).

I Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune har et lignende forslag været til behandling. Forslaget opnåede opbakning af et flertal bestående af Enhedslisten, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Alternativet (»Medlemsforslag om at indføre en turismeafgift i København«, kk.dk, den 30. november 2023).

Forslaget bliver der nu fulgt op på af Økonomiforvaltningen i Københavns Kommune, der indstiller, at Økonomiudvalget over for Borgerrepræsentationen anbefaler, at overborgmesteren anmoder regeringen om lovhjemmel til at implementere en turismeafgift i kommunen (»Opfølgning på medlemsforslag om at indføre en turismeafgift i København«, kk.dk, den 4. juni 2024).

Model og opkrævning

Forslagsstillerne er i udgangspunktet ikke fast besluttet på hverken en konkret model eller et bestemt afgiftsbeløb, men

er villige til at drøfte forskellige modeller for, hvordan en turismeafgift kunne sættes sammen

En model kunne f.eks. udformes som følger: Turismeafgiften opkræves af overnatningsstederne pr. voksen pr. overnatning og skal inkludere alle former for kommerciel udlejning, herunder både hoteller og privat udlejning via Airbnb. Administrationen skal være så byrdefri som muligt ved at læne sig op ad eksisterende indberetningspraksis.

Forslagsstillerne lægger op til, at kommunerne selv kan fastsætte niveauet for afgiften, så der tages højde for lokale forhold og turismens omfang i området. Dog skal provenuet fra afgiften anvendes til turismenære formål som følgende:

- 1) Renholdelse og vedligehold af parker, pladser, toiletter, gader og stræder.
- 2) Sikring af balancen i det offentlige rum gennem bedre spredning af turister og flere overnatninger pr. rejse.
- 3) Udbygning af cykelstier, fortov og grønne gader i områder, der er særlig belastet af cykelturisme i sommerhalvåret.
- 4) Opfølgning på turismehandleplaner, så der kommer handlinger bag visionerne lokalt.

Ovenstående liste skal ses som inspiration og er ikke udtømmende. Forslagsstillerne ønsker ikke at detailregulere, hvordan midlerne anvendes, men mener, det må være op til den enkelte kommune at beslutte inden for en turismeøkonomisk ramme.

Økonomiske konsekvenser

Indtægterne fra turismeafgiften forventes at bidrage positivt til kommunernes økonomi og skabe mulighed for øget investering i infrastruktur og servicetilbud målrettet både turister og lokale borgere. Forslaget kan indeholde en mekanisme, hvor der udløses service- og anlægsmåltal svarende til de indkomne midler, hvilket skal sikre, at provenuet fra afgiften bliver omsat til konkrete forbedringer i de berørte områder.

Afgrænsning og anvendelse

Provenuet fra turismeafgiften skal holdes adskilt fra kommunens øvrige indtægter og udelukkende anvendes til turismerelaterede formål som nævnt i forslaget. Det vil sikre gennemsigtighed og præcis styring af de opkrævede midler, hvilket vil gøre det lettere at dokumentere indtægternes anvendelse og bidrage til øget lokal opbakning.

En turismeafgift vil også gøre det muligt for kommunerne at følge med udviklingen i turismeerhvervet og opretholde et højt serviceniveau og en attraktiv infrastruktur i en tid, hvor turismen fortsætter med at vokse. Samtidig vil afgiften medvirke til, at turisterne i højere grad dækker de omkostninger, som deres besøg medfører. Endelig vil forslaget lægge op til en model, hvor de opkrævede midler går direkte tilbage til de lokalsamfund, der påvirkes mest af turismen, og dermed styrker det lokale demokrati og giver kommunerne mulighed for selv at tage ansvar for den videre udvikling af turismen i deres områder.

Skriftlig fremsættelse

Lisbeth Bech-Nielsen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at skabe lovhjemmel for kommunerne til at opkræve en turismeafgift.

(Beslutningsforslag nr. B 52)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.